

Remissvar om förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029. Remissversion 2017-08-31.

Sammanfattning

- Kemikalieinspektionen har inga konkreta synpunkter på den remitterade planen.
- Kemikalieinspektionen vill betona vikten av att frågor med koppling till Giftfri miljö och kemikalier, såsom att fasa ut farliga ämnen, fortsatt beaktas vid projekteringen och när byggprocessen av väg eller järnväg kommer igång.
- Kemikalieinspektionen stödjer fortsatt satsning på att åtgärda förorenade områden samt åtgärder mot spridning av föroreningar vid olyckor och diffusa utsläpp.
- Däckslitage är en typ av diffust utsläpp som bör beaktas i kommande miljökonsekvensbedömningar och genomförande av planerade vägtrafikåtgärder.

Synpunkter

Kemikalieinspektionen har inga konkreta synpunkter på den remitterade planen. Då vi bedömer att de flesta frågor som berör Giftfri miljö inte ingår i planprocesser för byggande utan kommer in senare i själva byggprocessen rör våra synpunkter snarare framtida arbete inom ramen för planen.

Generellt bedömer Kemikalieinspektionen att ökade satsningar på järnväg, kollektivtrafik, säker framkomlighet med cykel samt forskning och innovation för omställningen till ett fossilfritt transportsystem kan bidra till miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö. Exempel kan vara minskade utsläpp från däck och bränslen.

I planen nämns Giftfri miljö som ett av fem miljö kvalitetsmål som prioriteras avseende miljöåtgärder. Ur planens beskrivning av miljöåtgärder nämns två åtgärdsområden med direkt koppling till miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö. Dessa är

- riskreducerande åtgärder mot olyckor med läckage som följd, skyddsåtgärder mot spridning av förorening om ett utsläpp ändå sker samt åtgärder mot föroreningar från diffusa utsläpp

- fortsatt systematiskt och aktivt arbete med att åtgärda förorenade områden.

Kemikalieinspektionen anser att dessa åtgärdsområden är viktiga och stödjer fortsatt satsning på dem.

Kemikalieinspektionen bedömer att de flesta frågor som berör Giftfri miljö inte ingår i planprocesser för byggande utan kommer in senare i själva byggprocessen. När det väl finns bygglov och projekteringen är klar och byggprocessen av väg eller järnväg kommer igång blir frågor med koppling till Giftfri miljö mer aktuella att ta ställning till. Det handlar till exempel om att ställa krav vid produktval samt att fasa ut farliga ämnen. Här har Trafikverket sedan många år tillbaka en tydlig strategi med målet att minimera miljöpåverkan från farliga ämnen i kemiska produkter, material och varor som används vid byggnation.

En särskild fråga om diffus spridning av föroreningar som nyligen har uppmärksammats är däckslitage, vilket har pekats ut som en möjlig stor källa till mikroplast i haven. Detta bör beaktas i kommande miljökonsekvensbedömningar och genomförande av planerade vägtrafiksåtgärder.

I detta ärende har generaldirektör Nina Cromnier beslutat. Helena Parkman har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Erik Gravenfors och Helena Bergström deltagit.

På Kemikalieinspektionens vägnar

Nina Cromnier

Helena Parkman